

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การเมืองของการเสนอภาพตัวแทนในการจัดการทรัพยากร
สิ่งแวดล้อมของชุมชนม้ง:กรณีศึกษาบ้านแม่สาใหม่
อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นางสาว ดริญญา โดตระกูล

ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ ดร.ชยันต์ วรรณะภูติ ประธานกรรมการ

อาจารย์ ดร.ชูศักดิ์ วิทยาภัก กรรมการ

อาจารย์ เอกกมล สายจันทร์ กรรมการ

บทคัดย่อ

กลุ่มชาติพันธุ์ม้งมีจำนวนประชากรมากเป็นอันดับสามของกลุ่มชาติพันธุ์ที่อยู่อาศัยในประเทศไทย และมักถูกนำเสนอภาพลักษณ์ในทางเลวร้าย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รูปแบบวิธีการดำรงชีวิตและแบบแผนการทำเกษตรที่ถือเป็นภัยคุกคามต่อความยั่งยืนของทรัพยากรสิ่งแวดล้อม แม้ว่าภาพลักษณ์ดังกล่าวจะตรงร่าในการรับรู้ของสังคมไทย แต่กลุ่มชาติพันธุ์ม้งก็ได้ยอมจำนนนิ่งเฉย ท่ามกลางกระแสความหวังในเรื่องทรัพยากรสิ่งแวดล้อมที่ได้เปิดโอกาสให้กลุ่มชาติพันธุ์ม้งได้นำเสนอตัวตนความเป็นคนม้งในรูปแบบใหม่ เห็นได้จากปรากฏการณ์การนำเสนอภาพลักษณ์ใหม่ของการเป็นคนม้งที่พิถีพิถัน ผ่านการนำเสนอภาพนักร้องและวิธีการดำรงชีวิตที่ผูกพันแนบแน่นอยู่กับธรรมชาติ

งานศึกษาชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจภาพลักษณ์ ตัวตนในรูปแบบใหม่ดังกล่าว โดยเฉพาะต่อกระบวนการสร้างอันมีรากฐานที่มาจากต้นทุนทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ม้ง ซึ่งผ่านกระบวนการเลือกรับ ปรับใช้ที่มุ่งหวังผลการช่วงชิงการนำกับอำนาจรัฐ

การศึกษาใช้กรอบแนวคิดเรื่องทุนทางวัฒนธรรมของ Bourdieu มาเป็นหลักในการทำความเข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างทุนทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ม้ง เศรษฐศาสตร์การเมืองของอำนาจเชิงสัญลักษณ์และภาคปฏิบัติต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน เพื่อการสะสมและได้มาซึ่งอำนาจเชิงสัญลักษณ์โดยให้ความสำคัญกับกระบวนการสร้างและนำเสนอภาพด้านบวกดังกล่าวทั้งจากผู้นำชาวม้งและกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ อาทิ นักวิชาการ องค์กรพัฒนาเอกชน

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

Independent Study Title Politics of Representation for the Management of Natural Resources in a Hmong Community: Ban Mae Sa Mai, Mae Rim District, Chiang Mai Province.

Author Miss Drinya Totrakool

Degree Master of Arts (Man and Environment Management)

Independent Study Advisory Committee

Lecturer Dr. Chayan Vaddhanaphuti	Chairperson
Lecturer Dr. Chusak Wittayapak	Member
Lecturer Ekamol Saichan	Member

Abstract

The Hmong, Thailand's third largest ethnic group in the highlands have long been represented by the society at large as a forest-destroyer. However, this collective image was recently transformed and the Hmong have constructed their new identity in natural resources management context as forest guardians and conservationists. This study argues that the construction of this recent representation stems from the tribe's own cultural capital and was shaped by their cultural producers as an instrument in their hegemonic discourse with the state agencies.

Bourdieu's concept of cultural capital was applied to examine the relationship between Hmong cultural capital, the political economy of the symbolic power and their attempt to produce and accumulate symbolic power through their practices of representation in everyday life.

The study focuses on Hmong leaders, academics, NGOs, as actors in the process of Hmong cultural production.